

Printblad - Nepnieuws

Naam

Groep

*Let op: Zorg dat je dit werkblad downloadt en opslaat, voordat je aan de opdrachten gaat beginnen.
Vergeet ook je naam bovenaan niet in te vullen.*

1. Nepnieuws voor het goede doel

Stel... Omari is bezorgd, omdat veel kinderen overgewicht hebben. Hij weet dat dat ook komt, omdat er in snoep en voedsel veel suiker zit. Vandaag leest hij hier een interessant artikel over. Hij besluit dat als onderwerp te nemen voor zijn opstel dat hij voor school moet maken en plaatst dat online. Hij neemt het artikel als basis voor zijn opstel en noemt de naam van de journalist. Maar hij doet nog meer. Hij verzint er van alles bij en doet net of dat ook in dat artikel staat. Hij zegt bijvoorbeeld dat juffen en meesters op school te veel snoep uitdelen. En dat de juf van zijn zus dit vast ook doet, want zijn zus wordt ook te dik. Omari weet heus wel dat dit nepnieuws is, maar hij vindt overgewicht een groot probleem. Daar wil hij iets aan doen.

a. Wat vind jij? Mag je nepnieuws verspreiden om aandacht te vragen voor een echt probleem?
Beschrijf wat jij vindt.

b. Wie kan allemaal last krijgen van dit nepnieuws van Omari?

2. Nepnieuws gespot

Ken jij voorbeelden van nepnieuws? Schrijf een voorbeeld op van nepnieuws dat jij ooit hebt gezien of gelezen. Hoe kwam je erachter dat dat nepnieuws was?

3. Nepnieuws door AI

Met AI kan gemakkelijk nepnieuws worden gemaakt. Zelfs foto's en video's die er helemaal echt uitzien, kunnen toch nep zijn. Dat noemen we een deepfake. Dit kun je doen om erachter te komen of iets deepfake is:

- 1. Kijk goed naar de foto of video:** Maakt de mond onnatuurlijke bewegingen? Knippert de spreker niet met zijn ogen? Kloppen de andere lichaamsbewegingen? Ziet het er op sommige plekken vaag uit? Let op: de technieken worden steeds beter, dus dit soort dingen hoeven niet altijd op te vallen.
- 2. Ga op zoek naar de foto of video:** Wie is de afzender van de foto of video? Is het een bekende nieuwsbron zoals de BBC of de NOS of is de afzender onbekend? Een onbekende afzender kan een eerste aanwijzing zijn voor nepnieuws. Is de afzender wel bekend, probeer er dan meer over te weten te komen.
- 3. Zoek uit waar de foto of video nog meer staat:** Zoek via DuckDuckGo, Google en YouTube naar de video en bekijk hoe de video daar wordt gepresenteerd. Of zoek op het onderwerp: als er een nieuwswaardig onderwerp in de video centraal staat dan zullen andere media dit nieuws ook brengen.
(bron: mediawijsheid.nl/deepfake)

- a. Heb jij weleens een foto of video gezien waarvan je niet zeker wist of het echt was? Beschrijf de foto of video en benoem waardoor je twijfelde.
- b. Met AI zou je bijvoorbeeld je huiswerk kunnen maken. Ga je dat doen of niet? Leg uit waarom wel of waarom niet.

Je bent nu klaar met de extra opdrachten. Vergeet je niet dit werkblad nog een keer goed op te slaan voordat je hem terugstuurt, inlevert of print?